

ISBN RUBRIEK OVER BOEKEN

DOOR MARTIN RUYTER

Man zonder rijbewijs

Het fototoestel is de derde, kleine koele roman van Jean-Philippe Toussaint, waarin ogenschijnlijk niets schokkends gebeurt. Een man wil zijn rijbewijs gaan halen, vervoegt zich op het kantoor van een autorijschool, wordt ontvangen door een jonge vrouw, Pascale Plougaievski, krijgt van haar aanwijzingen over de vereiste papieren, meldt zich elke dag opnieuw bij haar, dringt langzaam maar zeker haar leven binnen.

Hij is een man die overal de tijd voor neemt, zo zelfs dat hij bij haar de indruk wekt zijn ondernemingen niet tot een goed einde te kunnen brengen, maar “naar mijn idee had ze een verkeerd idee van mijn methode, omdat zij niet begreep dat mijn benaderingswijze, die op het oog nogal ondoorzichtig was, in zekere zin beoogde de realiteit waarmee ik werd geconfronteerd, murw te maken, zoals men er pas in slaagt bij voorbeeld een olijf aan zijn vork te prikken als men haar eerst murw heeft gemaakt, en dat mijn neiging nooit iets te forceren niet nadelig voor me was maar in werkelijkheid juist het terrein voor me effende waar ik, als de dingen me rijp leken, zou kunnen scoren”. Ze gaan samen haar zoontje uit school halen, proberen een lege gasfles te ruilen voor een volle. Intussen groeit de intimiteit. Hij vindt een envelop in haar tasje. Wat zit daar in? Een uitstrijkje. “Maar dat moet u posten”. “U bent lief”.

Ze gaan samen met de boot naar Londen. Plotseling blijken ze samen te wonen. Het zijn zaken die niet de moeite waard zijn om er lang bij stil te staan. Veel belangrijker is het verslag over het innerlijk leven: “Meteen als ik een stoel had (...) was ik binnen tien seconden vertrokken naar de verrukkelijke vage en voorspelbare wereld van mijn geest waar ik altijd terecht kon.” Aan de rijlessen komt hij overigens niet toe. Vertaal door Marianne Kaas voor Van Genneep, f 24,50